

Prima instanță: judecătoria Buiucani, mun.Chișinău (jud. A. Niculcea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.V. Pruteanu, A. Gavrilița, L.Popova)

ÎNCHEIERE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 24 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Laric Grosu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, executorul judecătoresc Liudmila Ghețiu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil și repararea prejudiciului cauzat,

c o n s t a t ă :

La data de 13 august 2015, Laric Grosu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, reprezentant al statului, solicitînd constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral în mărime de 70000 lei cauzat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin hotărîrea din 23 decembrie 2018 a Judecătoriei Briceni, Vitalie Curtiș a fost obligat să restituie prejudiciul în mărime de 4665 dolari SUA cauzat prin infracțiune. Pe o perioadă de 7 ani organul de executare, întru executarea hotărîrii, a ridicat de la debitor doar un automobil defectat de model „VAZ-2109”, evaluat la suma de 10000 lei.

Menționează că, în scopul executării hotărîrii judecătorești irevocabile, a substituit organele exigente și a exercitat toate măsurile prevăzute de Codul de Executare pentru a încasa suma debitoare, s-a adresat cu cerere privind intentarea dosarului penal.

Susține că, atît Departamentul de Executare, cît și executorii judecătorești privați nu au întreprins nici o măsură de aplicare a sechestrului asupra casei de locuit cu număr cadastral 446101055. Astfel, profitînd de lipsa sechestrului, debitorul în

procedura de executare a perfectat fictiv contractul nr. 5514 din 23 august 2010 prin care a donat patrimoniul fiului său Dumitru Curtiș.

În pofida multiplelor plîngeri adresate, organele statului Republicii Moldova nu au reacționat la informațiile precum că debitorul este încadrat în cîmpul muncii.

La data de 13 ianuarie 2013, titlul executoriu a fost expediat Caseie Naționale de Asigurări Sociale pentru reținerea din pensia debitorului a cîte 294 lei lunar, deoarece acesta a atins vîrsta de pensionare.

Declară că, Procuratura Briceni nu a executat încheierea Judecătoriei Briceni prin care a fost anulată ordonanța procurorului din 05 octombrie 2010 privind refuzul în pornirea urmăririi penale. Nici Procuratura Briceni, nici Oficiu de Executare nu au acționat și nu au pus sub învinuire debitorul, nu a fost inițiată procedura de declarare a nulității absolute a contractului de donație a casei, care de fapt continue să fie proprietatea debitorului. Acesta pînă în prezent achită impozitele imobiliare pe casa fictiv donată. Debitorul Vitalie Curtiș nu a fost tras nici la răspundere contravențională pentru neexecutarea hotărîrii judecătorești.

Remarcă că, executorul judecătoresc nici în prezent nu a aplicat sechestrul pe cota de teren cu suprafața 0.19 ha care din 1999 aparține debitorului Vitalie Curtiș. Procuratura Briceni și executorul judecătoresc nu au reacționat în nici un fel la faptul că Vitalie Curtiș refuză să înregistreze moștenirea asupra patrimoniului succesoral rămas după decesul mamei sale, decedată la 06 februarie 2008. Statul nu a exercitat dreptul său de înregistrare a moștenirii vacante conform art. 1515 Cod civil.

Precizează că, s-a adresat Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu cerere, prin care a solicitat exercitarea măsurilor efective pentru executarea hotărîrii judecătorești irevocabile, însă, a primit 5 răspunsuri evazive și formale, care nu contribuie la soluționarea în fond a cauzei.

Prin încheierea din 23 septembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a admis cererea reprezentantului Ministerului Justiției al Republicii Moldova și a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu executorul judecătoresc Liudmila Ghețiu.

Prin hotărîrea din 11 noiembrie 2015 a judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Laric Grosu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, executorul judecătoresc Liudmila Ghețiu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea hotărîrii judecătorești în termen rezonabil și repararea prejudiciului cauzat.

Prin decizia din 24 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Laric Grosu; s-a casat hotărîrea din 11 noiembrie 2015 a judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care s-a constatat încălcarea dreptului lui Laric Grosu la executarea hotărîrii judecătorești în termen rezonabil; s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova în beneficul lui Laric Grosu a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei, cauzat prin încălcarea dreptului la executarea hotărîrii judecătorești irevocabile în termen rezonabil.

La data de 10 iunie 2016, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 24 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea hotărîrii din 11 noiembrie 2015 a

judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat că concluziile instanței de apel derivă din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, în condițiile în care executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate cererile lui Laric Grosu și a întreprins măsurile posibile în scopul executării documentului executoriu.

Declară că, actele executorului judecătoresc pot fi contestate în instanța de judecată conform Codului de Executare, or, aceste norme vin să verifice corectitudinea actelor emise de executorii judecătorești.

Opinează că, instanța de apel avea ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de către executorul judecătoresc au fost adecvate, suficiente și să analizeze dacă a fost respectat termenul rezonabil de executare a hotărîrii judecătorești nemijlocit de către acesta.

Consideră că, instanța de apel a apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a dat dovadă de o examinare superficială a probelor anexate la materialele cauzei, în special al raportului executorului judecătoresc Liudmila Ghețiu, conform căruia se deduce că s-a acționat conform legii. Astfel, neîntemeiat s-a dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curtii de Apel Chișinău a fost adoptată la 24 februarie 2016, iar Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs la data de 10 iunie 2016.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată părților la data de 28 martie 2016 conform scrisorii de însoțire (f.d.107), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 10 iunie 2016, este în termen.

Examinînd temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 24 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală